

SYLABUS - OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu – Systemy gospodarcze w XX i XXI wieku. Teoria i praktyka gospodarowania
2. Kod zajęć/przedmiotu – 18-SGTiPG-35ged1
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny) – obowiązkowy
4. Kierunek studiów – Gospodarka i ekonomia w dziejach
5. Poziom kształcenia (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie) – I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny) – ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje) – III,
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW) – 30 h W
9. Liczba punktów ECTS – 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców*) / prowadzących zajęcia – prof. UAM dr hab. Lucyna Błażejczyk-Majka, majkal@amu.edu.pl, prof. UAM dr hab. Tadeusz Janicki wyki@amu.edu.pl, prof. UAM dr hab. Jan Miłosz j.milosz@amu.edu.pl, prof. UAM dr hab. Marek Figura, dr Joanna Jaroszyk-Pawlukiewicz, dr Jakub Kujawa,
11. Język wykładowy – polski
12. Zajęcia / przedmioty prowadzony zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie) – nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Student zdobywa wiedzę dotyczącą systemów w gospodarce światowej w XX i XXI wieku, ze szczególnym uwzględnieniem procesu tworzenia teorii ekonomicznych i ideologii zajmujących się gospodarką oraz ich recepcji w praktyce polityki gospodarczej i gospodarowania. Poznaje różne typy/systemy gospodarki kapitalistycznej, czynniki i procesy które doprowadziły do powstania systemu interwencjonizmu państwowego zarówno w wydaniu kapitalistycznym jak i komunistycznym, specyfikę systemów gospodarczych dalekiego wschodu oraz zmiany w systemie gospodarki zachodniej wywołane przez ideologię neoliberalizmu. Student poznaje obszary zaliczane do centrów, pół peryferii i peryferii gospodarczych współczesnego świata oraz genezę ich aktualnej sytuacji gospodarczej i społecznej. Student rozumie diachroniczność zmian gospodarczych związanych z rozwojem gospodarki w różnych okresach i częściach świata. Student rozumie związki między ekonomią, kulturą i polityką. Poznaje złożoność i wielokierunkowość procesów społeczno-gospodarczych w skali regionalnej i globalnej oraz korzyści wynikające z ich interdyscyplinarnej analizy i interpretacji.

Posiada umiejętności: czytania ze zrozumieniem prac naukowych z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, streszczania ich i komentowania oraz prawidłowego posługiwania się podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu historii gospodarczej. Ponadto poznaje gromadzenia i wykorzystywania informacji naukowej; systematyzowania wiedzy szczegółowej porównywania różnych koncepcji teoretycznych; rekapitulowania i podsumowania dyskusji oraz wyciągania wniosków; Posiada umiejętność interdyscyplinarnej analizy procesów historycznych i współczesnych zjawisk społecznych i gospodarczych.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak.
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla modułu zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu modułu i potwierdzeniu osiągnięcia EK student /ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	Zna terminologię i metodologię z zakresu historii społeczno-gospodarczej i potrafi się nią posługiwać oraz specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk historycznych i ekonomicznych. Zna pojęcia: gospodarka światowa, kapitalizm, komunizm, neoliberalizm oraz zależności między procesami gospodarczymi a innymi przejawami życia społecznego.	K_W01; K_W02; K_W03; K_W04;
EU_02	Zna najważniejsze tendencje rozwoju systemów gospodarczych na świecie, proces kształtowania się	K_W06; K_W07; K_W14;

	teorii ekonomicznych oraz ich wpływ na życie gospodarcze, relacje pomiędzy przeszłością a współczesnością oraz wybrane zagadnienia z zakresu socjologii odnoszące się do życia gospodarczego.	
EU_03	Rozumie założenia idei społeczno-gospodarczych epoki industrialnej; zna podstawowe tendencje w myśli ekonomicznej epoki; rozumie zależności między poglądami społeczno-ekonomicznymi a realizacją polityki gospodarczej.	K_W05; K_W06; K_W11;
EU_04	Zna i rozumie charakterystykę procesów demograficznych w epoce industrialnej, rozumie ich wpływ na zmiany struktury ludności, procesy produkcji, urbanizację i zmianę stosunków społecznych.	K_W10;
EU_05	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, gromadzić i analizować informacje oraz formułować wnioski na ich podstawie; w odniesieniu do życia społeczno-gospodarczego doby industrialnej i przedstawiać swoje stanowisko w odniesieniu do wpływu zjawisk gospodarczych na życie społeczno-gospodarcze i odwrotnie.	K_U01; K_U02; K_U03; K_U04; K_U08; K_U10; K_U13;
EU_06	Potrafi posługiwać się właściwymi terminami właściwymi na historii gospodarczej i historii myśli ekonomicznej w odniesieniu do doby industrialnej. Formułować z ich wykorzystaniem wypowiedzi ustne i pisemne. Bierze aktywny udział w dyskusji i poprawnie argumentuje swoje stanowisko.	K_U07; K_U08; K_U09; K_U10;
EU_07	Potrafi w sposób krytyczny z uwzględnieniem i poszanowaniem różnych kierunków myśli społ. - gosp. zaprezentować własne poglądy na procesy zachodzące w epoce industrialnej.	K_K04;
EU_08	Potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę w zakresie historii społ.- gosp. epoki industrialnej. W sposób kreatywny wykorzystuje pozyskane informacje i umiejętności do oceny współczesnych procesów społeczno-gospodarczych oraz jest gotowy do ustawicznego rozwoju zainteresowań oraz kompetencji personalnych i społecznych.	K_K04; K_K05; K_K07;

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Opis treści kształcenia modułu zajęć/przedmiotu	Symbol/symbole EU dla zajęć/przedmiotu
Gospodarka świata po zakończeniu I wojny światowej	EU_01 - EU_08;
Geneza radzieckiego systemu gospodarczego. Marksizm i jego recepcja w Rosji, powstanie marksizmu-leninizmu i jego doktryny ekonomicznej.	EU_01 - EU_08;
Budowa systemu gospodarki centralnie sterowanej w ZSRR. Komunizm wojenny, NEP, industrializacja i kolektywizacja jako podstawy radzieckiej gospodarki w okresie rządów j. Stalina.	EU_01 - EU_08;
Kryzys i upadek radzieckiego modelu gospodarczego.	EU_01 - EU_08;
Narodziny i rozwój interwencjonizmu gospodarczego w państwach kapitalistycznych.	EU_01 - EU_08;
Gospodarki centralnie kierowane – komunizm państwowy - Chiny, Korea Pn, Wietnam, Kuba.	EU_01 - EU_08;
Systemy gospodarcze Azji południowo – wschodniej. Pomiedzy imitacją i oryginalnością	EU_01 - EU_08;
Gospodarki postkolonialne i neokolonialne - Indie, Afryka, Ameryka Środkowa i Południowa - 2 połowy XX w.	EU_01 - EU_08;

Systemy gospodarcze państw opiekuńczych – Szwecja, RFN, Francja, Austria,	EU_01 - EU_08;
Transformacje gospodarek centralnie kierowanych na przełomie XX i XXI w. – Europa Środkowa i Wschodnia.	EU_01 - EU_08;
Narodziny i rozwój idei integracji europejskiej	EU_01 - EU_08;
Ekonomiczno-prawne podstawy funkcjonowania UE	EU_01 - EU_08;
Neoliberalizm i jego realizacja w USA i Wielkiej Brytanii	EU_01 - EU_08;
Globalizacja jako system gospodarczy przełomu XX i XXI wieku.	EU_01 - EU_08;

5. Zalecana literatura:

- Azja Wschodnia na przełomie XX i XXI wieku. Przemiany polityczne i społeczne. Studia i szkice.* Red. K. Gawlikowski. Warszawa 2004;
- Bazyłow L., Wieczorkiewicz P., Historia Rosji, Ossolineum, Wrocław 2005.
Biblioteka Azji i Pacyfiku;
- Briggs A., Burke P., *Spółeczna historia mediów. Od Gutenberga do Internetu.* Warszawa 2010
- Cameron R., *Historia gospodarcza świata,* Warszawa 1996
- Cesarz Z., E. Stadtmüller, *Problemy polityczne współczesnego świata.* Wrocław 2002
- Chwalba A., *Historia Powszechna 1989-2011.* Warszawa 2011
- Gajdar J., Upadek imperium. Nauka dla współczesnej Rosji, Warszawa 2016.
- Gordon A., *Nowożytna historia Japonii. Od czasów Tokugawów do współczesności.* Warszawa 2010.
- Grabowski M., Rywalizacja czy integracja? : procesy i organizacje integracyjne w regionie Azji i Pacyfiku na przełomie XX i XXI wieku. Kraków 2015.
- Heller M., Niekricz A., Utopia u władzy. Historia Związku Sowieckiego, Poznań 2016.
- Ingham G., *Kapitalizm.* Warszawa 2011.
- Kagarlicki B., Imperium peryferii. Rosja i system światowy, Warszawa 2012.
- Kennedy P., *Mocarstwa świata. Narodziny, rozkwit i upadek,* KiW Warszawa 1994.
- Kieniewicz J., *Wprowadzenie do historii cywilizacji Wschodu i Zachodu.* Warszawa 2003.
- Kieniewicz J., Historia Indii. Wrocław 2003.
- Kołąkowski L., Główne nurty marksizmu. Powstanie-rozwoj-rozkład, Londyn 1988.
- Konflikty współczesnego świata.* Praca zbiorowa. Warszawa 2008.
- Landes D. S., *Bogactwo i nędza narodów,* Muza, Warszawa 2000.
- Łastawski K., *Historia integracji europejskiej,* Toruń 2011.
- Marples D. R., Historia ZSRR Od rewolucji do rozpadu, Wrocław 2006.
- Miciuła J., Kmiecik B., Janik W., Szara K., Konopińska M. N., *Gospodarka w Unii Europejskiej. Aspekty teoretyczne i praktyczne,* Katowice 2015.
- Pipes R., Komunizm, Warszawa 2008.
- Polanyi K., *Wielka Transformacja. Polityczne i ekonomiczne źródła naszych czasów,* Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2010.
- Polityczne i gospodarcze problemy współczesnej Azji.* Red. J. Marszałek-Kawa, M. Gołda-Sobczak. Toruń 2016.
- Radziński W., *Historia Chin.* Wrocław 1992.
- Riasanovsky N., Steiberg M., Historia Rosji, Kraków 2009.
- Rosenberg N., Birdzell L.E., Jr., *Historia kapitalizmu,* Kraków 1994.
- Rosja XX wiek. Od utopii komunistycznej do rzeczywistości globalistycznej, (red.) Zołotowski J., Kraków 2004.
- Skrzypek A., *Historia społeczna Europy XIX i XX wieku.* Poznań 2009.
- Smaga J., Rosja w XX stuleciu, Kraków 2002.
- Smoleń M., Stracone dekady. Historia ZSRR 1917–1991, Warszawa–Kraków 1994.
- Wallerstein I., *Koniec świata jaki znamy.* Warszawa 2004.
- Wallerstein I., *Analiza systemów światów – wprowadzenie.* Warszawa 2007.
- Weber M., *Gospodarka i społeczeństwo.* Warszawa 2002.
- Zarys dziejów Afryki i Azji, 1869-1996 : historia konfliktów.* Red. nauk. A. Bartnicki. Warszawa 1996.
- Znaczenie państw azjatyckich we współczesnym świecie.* Red. J.Marszałek-Kawa. Toruń 2008.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Metody aktywizujące (konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU zajęć/przedmiotu							
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05	EU_06	EU_07	EU_08
Egzamin pisemny								
Egzamin ustny								
Egzamin z „otwartą książką”								
Kolokwium pisemne	X	X	X	X	X	X	X	X
Kolokwium ustne								
Test								
Projekt zespołowy								
Esej								
Raport								
Prezentacja multimedialna								
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)								
Portfolio								
Inne (jakie?) -								

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	15
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	15
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

- bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
- dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
- dobry (db; 4,0): dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
- dostateczny plus (+dst; 3,5): zadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami
- dostateczny (dst; 3,0): zadawalająca wiedza, umiejętności kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami
- niedostateczny (ndst; 2,0): niezadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne